

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

VIII Міжнародна науково-практична конференція

“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”

10 квітня 2026 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

10 квітня 2026 р.

**Мукачево
2026**

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 22 квітня 2026 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 10 квітня 2026 р.). /ред. кол.: Л.І. Капітан (гол. ред.) та ін. - Мукачево: МДУ, 2026. – 221 с.

Відповідальний за випуск:

Анжела ЛИЗАНЕЦЬ - кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор:

Катерина ПУГАЧЕВСЬКА - кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Редакційна колегія: Капітан Л.І. - д-р іст. наук, професор (голова); Проскура В.Ф. - д-р екон. наук, професор; Феєр О.В. - канд. екон. наук, доцент; Гоблик-Маркович Н.М. - канд. екон. наук, доцент; Джунковська К.С. - канд. екон. наук, ст. викладач; Микуланинець С.І. - канд. екон. наук, ст. викладач; Шашовець Й.П. – канд. екон. наук, ст. викладач; Попович О.П. - PhD., ст. викладач.

У збірнику подано матеріали досліджень VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики», що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету. У збірнику розглянуто актуальні проблеми та тенденції управління господарськими процесами в умовах глобальних змін і нестабільності. Особливу увагу приділено питанням адаптації підприємств і регіонів до сучасних соціально-економічних викликів, зокрема цифровізації, інтеграційних процесів, воєнних ризиків та трансформації ринкових механізмів. У збірнику висвітлено теоретичні та прикладні аспекти управління господарськими процесами, інноваційного розвитку, підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, а також забезпечення сталого розвитку. Представлені результати наукових досліджень і практичні рекомендації можуть бути корисними для науковців, викладачів, здобувачів освіти, представників бізнесу та органів державного управління.

Матеріали подано в авторській редакції. Оргкомітет конференції вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2026
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2026

МАРКОВА Е. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	191
МЕЛЬНИК Д. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	193
ПАПП В., БОШОТА Н., МАТЕЙ З. ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ БРОНЮВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	195

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ

КУЧІНКА Т., ЛІНТУР Л. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ	198
ЛИЗАНЕЦЬ А., БАНИК К-А. ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДИСПЕТЧЕРИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА БАЗІ ВЕБПОРТАЛУ УНІВЕРСИТЕТУ	200
ЛИЗАНЕЦЬ А., КАЧУР М. СПЕЦИФІКА ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ	202
НОВАК Є. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ: ФІЗІОЛОГО-ЕРГОНОМІЧНИЙ ПІДХІД	204
ПЕЧЕНЮК Т. ВПЛИВ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЯКІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ	206
СЕВРУК І. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	208

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

GORENC M., MARKOVA E. PROTECTION OF PERSONAL DATA IN THE SYSTEM OF ELECTRONIC PUBLIC ADMINISTRATION	210
МУХА І. СТРАТЕГІЧНА РЕКОНФІГУРАЦІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ УКРАЇНИ: ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ ТА ВЕКТОР ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	212
ПАПП В., БОШОТА Н., ТИМОЧУК Ю. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	214
ПАПП В., БОШОТА Н., ОГРАЗАНСЬКИЙ В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	217

6. Лопушинський І.П., Плющ Р.М., Башинський І.А. Прозорість місцевого самоврядування як механізм забезпечення комунікації публічної влади з громадянським суспільством. *Наукові перспективи*. 2025. №3(57). С. 303-314.

7. Сердюк О.І., Сороченко М.М. Засади забезпечення прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування. *Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2025. №4. С. 66–74.

8. Сливчу В. Місцеве самоврядування: сутність поняття, специфіка та характерні ознаки. *Вісник Прикарпатського університету*. 2024. №17. С. 205-211.

УДК 332.1:338.24

ВАСИЛЬ ПАПП

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

НЕЛЯ БОШОТА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ВЛАДИСЛАВ ОГРАЗАНСЬКИЙ

аспірант,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

У сучасних умовах реформування системи публічного управління в Україні, зумовленого процесами децентралізації, євроінтеграції та трансформації економічних відносин, регуляторна політика територіальних громад набуває особливого значення як інструмент забезпечення ефективного функціонування місцевої економіки та створення сприятливого середовища для підприємницької діяльності. Вона виступає важливим елементом публічного управління, спрямованим на формування чітких, прозорих і економічно обґрунтованих правил ведення господарської діяльності на місцевому рівні. Реалізація ефективної регуляторної політики сприяє зниженню адміністративних бар'єрів, покращенню бізнес-клімату, залученню інвестицій, розвитку малого і середнього підприємництва, а також забезпеченню збалансованого соціально-економічного розвитку територій. Водночас вона виконує функцію гармонізації інтересів влади, бізнесу та громади, що є важливою передумовою сталого розвитку.

У сучасних наукових дослідженнях значна увага приділяється проблемам економічного розвитку та фінансової спроможності територіальних громад в умовах децентралізації. Так, Бурик З. обґрунтовує фінансову спроможність громад як ключовий індикатор ефективності децентралізаційних процесів та важливу складову соціально-економічного розвитку регіонів [1]. Крайник О.П. визначає основні напрями реалізації державної політики регіонального та місцевого економічного розвитку, акцентуючи увагу на ролі інституційних змін у системі управління [2]. Лупак Р.Л. розкриває методико-прикладні підходи до формування регіональної економічної політики, що забезпечують збалансований розвиток територій [3]. Марценюк О.В., Гуменна О.І. та Деньдобра Т.В. досліджують перспективи зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад, підкреслюючи важливість ефективного управління бюджетними ресурсами [4]. Мушенко В.В. та Бісюк О.С. аналізують повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності, що визначають їх можливості впливу на розвиток громад [5]. Плотнікова М.Ф. обґрунтовує стратегічні засади соціально-економічного розвитку

територіальних громад в умовах сучасних викликів [6], а Пронько Л.М., Затайдух К.Ю. та Чорний Я.І. розкривають сутність, особливості та стратегічні перспективи економічного розвитку територіальних громад [7]. Узагальнення наукових підходів свідчить про те, що ефективний розвиток територіальних громад залежить від поєднання фінансової спроможності, стратегічного управління та інституційної підтримки в умовах децентралізації.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану регуляторної політики територіальних громад та обґрунтування напрямів її вдосконалення в умовах децентралізації та цифрової трансформації.

Сучасний стан регуляторної політики територіальних громад характеризується поступовим удосконаленням нормативно-правової бази, імплементацією принципів державної регуляторної політики на місцевому рівні, впровадженням процедур аналізу регуляторного впливу, планування регуляторної діяльності та розширенням практики залучення громадськості до процесу прийняття управлінських рішень. Важливим досягненням є підвищення рівня відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування через оприлюднення проектів регуляторних актів та проведення консультацій з бізнесом і громадськістю. Разом із тим, у практиці діяльності територіальних громад зберігається низка системних проблем, серед яких – недостатній рівень аналітичного обґрунтування регуляторних рішень, формальний характер громадських обговорень, обмеженість фінансових і кадрових ресурсів, низький рівень професійної підготовки посадових осіб у сфері регуляторної діяльності, а також недостатнє використання сучасних цифрових інструментів управління.

Важливим напрямом вдосконалення регуляторної політики є підвищення якості підготовки та реалізації регуляторних актів, що передбачає застосування сучасних методів аналізу, зокрема оцінки регуляторного впливу, витрат і вигод, ризик-орієнтованого підходу, а також прогнозування соціально-економічних наслідків прийнятих рішень. Необхідним є формування ефективної системи інформаційно-аналітичного забезпечення регуляторної діяльності, яка базуватиметься на використанні достовірних статистичних даних, моніторингу економічних процесів та оцінюванні результативності регуляторних актів. Це сприятиме прийняттю більш обґрунтованих і збалансованих управлінських рішень.

У контексті цифровізації публічного управління перспективним є впровадження електронних сервісів, платформ відкритих даних, цифрових інструментів участі громадян (електронні консультації, петиції, бюджети участі) та автоматизованих систем управління регуляторною діяльністю. Використання цифрових технологій дозволяє підвищити прозорість регуляторних процесів, скоротити часові та фінансові витрати на адміністрування, зменшити корупційні ризики та забезпечити ефективну комунікацію між органами влади, бізнесом і громадськістю. Крім того, цифровізація сприяє формуванню сучасного сервісно-орієнтованого підходу до діяльності органів місцевого самоврядування.

Важливим чинником підвищення ефективності регуляторної політики є розвиток інституційної спроможності територіальних громад, що передбачає зміцнення організаційної структури, підвищення кваліфікації посадових осіб, розвиток управлінських компетенцій та впровадження інноваційних підходів до управління. Доцільним є запозичення кращих європейських практик регуляторної діяльності, адаптація їх до національних умов, а також розвиток міжмуніципального співробітництва як інструменту об'єднання ресурсів та підвищення ефективності управління. Значну роль відіграє також удосконалення механізмів моніторингу, оцінювання та перегляду регуляторних актів, що дозволяє своєчасно виявляти їх неефективність, усувати надмірні регуляторні обмеження та адаптувати регуляторну політику до змін у зовнішньому середовищі.

Сучасний стан регуляторної політики територіальних громад характеризується як динамічний і багатоаспектний процес становлення та розвитку, що поєднує поступове

вдосконалення інституційних і правових засад із наявністю низки системних проблем та викликів. Позитивні зрушення проявляються у підвищенні рівня прозорості регуляторної діяльності, розширенні практики застосування інструментів аналізу регуляторного впливу, активізації участі громадськості та бізнесу у процесах прийняття рішень, а також поступовому впровадженні цифрових технологій у сфері публічного управління. Водночас зберігаються проблеми недостатньої обґрунтованості окремих регуляторних актів, обмеженості ресурсного забезпечення, нерівномірності розвитку громад та недостатнього рівня інституційної спроможності.

Подальше вдосконалення регуляторної політики має здійснюватися на засадах прозорості, обґрунтованості, ефективності, цифровізації та активної участі громадськості, що передбачає комплексне оновлення підходів до формування та реалізації регуляторних рішень. Особливу увагу слід приділити розвитку аналітичного забезпечення, підвищенню професійного рівня посадових осіб, розширенню використання цифрових інструментів управління та забезпеченню системного моніторингу ефективності регулювання. Важливим є також посилення партнерської взаємодії між органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадянським суспільством, що сприятиме формуванню довіри та узгодженню інтересів усіх заінтересованих сторін.

У стратегічному вимірі ефективна регуляторна політика повинна бути інтегрована в систему місцевого соціально-економічного розвитку, виступаючи інструментом стимулювання підприємницької активності, залучення інвестицій та підвищення якості публічних послуг. Це сприятиме формуванню сприятливого регуляторного середовища, підвищенню конкурентоспроможності територій, зміцненню фінансової спроможності громад та забезпеченню їх сталого розвитку в умовах сучасних трансформаційних процесів.

Список використаних джерел:

1. Бурик З. Фінансова спроможність територіальних громад як індикатор ефективності децентралізації та складова соціально-економічного розвитку регіону. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2025. №13. С. 6–17.
2. Крайник О.П. Напрями реалізації державної політики регіонального та місцевого економічного розвитку в умовах децентралізації. *Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"*. 2022. №21. С. 7-11.
3. Лупак Р.Л. Методико-прикладні положення формування регіональної економічної політики в умовах децентралізації. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2025. №84. С. 131-137.
4. Марценюк О.В., Гуменна О.І., Деньдобра Т.В. Перспективи зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад в умовах децентралізації. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-50>.
5. Мушенко В.В., Бісюк О.С. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності. *Європейські перспективи*. 2024. №4. С. 373–379.
6. Плотнікова М.Ф. Стратегічні соціально-економічні засади розвитку територіальних громад в умовах сучасних викликів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №16. С. 156-162.
7. Пронько Л.М., Затайдух К.Ю., Чорний Я.І. Економічний розвиток територіальних громад: сутність, особливості та стратегічні перспективи. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. DOI: [10.32782/2524-0072/2024-59-65](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-65)